

Чечель А.О.

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

к.ю.н., доц. **Сердюк Л.М.**,
доцент кафедри теорії
та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ І ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: СВІТОВИЙ ДОСВІД

Сьогодення України наповнене демократією та народовладдям. Одним з проявів народовладдя в Україні згідно з Основним законом є вибори. Поняття «вибори» являє собою одну з форм прямого народовладдя, яка полягає в можливості громадян конкретної країни формувати як представницькі органи державної влади та місцевого самоврядування, так і обирати посадових осіб на до вищезазначених інституцій шляхом голосування.

Варто зазначити, що сучасні інтеграційні тенденції корінним чином впливають на процеси реформування в українській державі. Очевидно, що позитивний досвід зарубіжних країн з приводу формування органів і посадових осіб місцевого самоврядування має невід’ємне значення для розвитку даного питання в Україні.

Процес формування посадових осіб та органів місцевого самоврядування, зокрема місцеві вибори є досить актуальною проблемою на сьогоднішній день в Україні, адже незабаром відбудуться чергові вибори як до органів місцевого самоврядування так і їх посадових осіб.

Відповідно до Конституції України, органами місцевого самоврядування в Україні є сільські, селищні, районні, міські, районні у містах і обласні Ради.

Вибори депутатів сільських, селищних рад проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в одномандатних виборчих округах. Депутати міських рад проводяться за пропорційною системою. Вибори депутатів районних у містах рад проводяться за пропорційною системою. Щодо виборів депутатів районних рад, обласних рад, міст Києва та Севастополя та Верховної Ради Автономної Республіки Крим проводяться за пропорційною

системою. [1, с.69].

Варто зазначити, що окрім вищевказаних депутатів також обирають голів сільської, селищної, міської, районної і обласної Рад безпосередньо населенням. Голова Ради за посадою очолює виконавчий комітет відповідної Ради.

Проаналізувавши законодавче закріплення формування органів та посадових осіб місцевого самоврядування виникає необхідність в дослідженні позитивного закордонного досвіду, який може слугувати направляючим вектором на шляху до європейських стандартів.

Загалом у світовій практиці виділяють декілька моделей формування системи місцевого самоврядування :

- муніципальна
- біполярна
- змішана
- радянська [2, с.54].

Кожна з вищезазначених моделей поширена в конкретних країнах. Муніципальна модель діє в Великобританії, її особливість в тому, що місцеве самоврядування є окремою гілкою влади та підконтрольне центральному міністерству. Біполярна модель поширена у Франції, Італії, Польщі та Латинській Америці. Характерна риса даної моделі представлена широким колом повноважень інститут місцевого самоврядування, що негативно впливає на правове регулювання в країнах. Змішана модель поширена в Австрії, Російській Федерації, Німеччині, її особливість полягає в тому, що окрім інституту місцевого самоврядування там обирається колегіальний виконавчий орган (магістрат), наприклад, місцеве (комунальне) управління Німеччини. [3, с.77].

Варто зазначити, що порядок формування органів і посадових осіб місцевого самоврядування в кожній з вищезазначених моделей різний, та має свої переваги та недоліки. Наприклад, в Німеччині не існує поділу органів місцевого самоврядування, як в Україні, тобто сільських, селищних, районних, міських, районних у містах і обласних Рад законодавець не виокремлює. На нашу думку це є негативним елементом, оскільки кожен з органів повинен мати конкретні права та обов'язки, адже компетенція у кожного органу місцевого самоврядування різна. Позитивним є те, що при органах місцевого самоврядування існує колегіальний орган, який контролює діяльність даного інституту, що значно зводить негативні наслідки повністю автономного існування інституту місцевого самоврядування в Німеччині.

У підсумку варто зазначити, що всі вищезазначені моделі формування інституту місцевого самоврядування мають як свої переваги, так і недоліки. Запровадження закордонного досвіду з метою виокремлення України до європейської моделі формування інституту місцевого самоврядування необхід-

но удосконалити не лише законодавчу базу з приводу формування органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а й покращити матеріальну складову, задля забезпечення відповідності між повноваженнями та фінансовим забезпеченням органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також з урахуванням позитивного закордонного досвіду.

Література

1. Вакуленко В. М., Орлатий М. К. Загальні засади місцевого самоврядування в Україні: підручник. К. : НАДУ, Вид-во "Фенікс", 2016. – 375 с.
2. Георгіца А.З. Конституційне право зарубіжних країн: підручник Тернопіль : Астон, 2003. - 432 с
3. Організація державного контролю у ФРН .Інформаційно-аналітичний, науково-методичний бюлетень Президентський контроль. 2004. № 3. С. 77-80.